

A10563W1

SECOND PUBLIC EXAMINATION

HONOUR SCHOOL OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE

COURSE II

Paper 6c and B15 Old Norse

HONOUR SCHOOL OF HISTORY AND ENGLISH
Old Norse

TRINITY TERM 2015

Friday, 29 May, 9.30am – 12.30pm

Time allowed – Three hours

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

Do not turn over until told to do so.

1. Translate three of the following passages, adding brief notes on any points of literary and/or linguistic interest.

(a)

Sámr svarar: 'Tvá kosti geri ek þér, Hrafnkell. Sá annarr, at þík skal leiða ór garði brott ok þá menn, sem mér lískar, ok vera dreppinn. En með því at þú átt ómegð mikla fyrir at sjá, þá vil ek þess unna þér, at þú sjáir þar fyrir. Ok ef þú vilt líf biggja, þá fár þú af Aðalbóli með allt lið þitt ok haf þá eina fémuni, er ek skef þér, ok mun þat harðla lítit, en ek skal taka staðfestu þína ok mannaforráð allt. Skaltu aldri tilkall veita né þínir erfingjar. Hvergi skaltu nær vera en fyrir austan Fljótsdalsheiði, ok máttu nú eiga handsql við mik, ef þú vilt þenna upp taka.'

Hrafnkell mælti: 'Morgum mundi betr þykkja skjótr dauði en slíkar hrakningar, en mér mun fara sem morgum qörum, at lífut mun ek kjósa, ef kostr er. Geri ek þat mest sökum sona minna, því at ltil mun vera uppreist þeira, ef ek dey frá.'

Pá er Hrafnkell leystr, ok soldi hann Sámi sjálfdæmi.

Sámr skipti Hrafnkeli af fé slíkt, er hann vildi, ok var þat raunarlítit. Spjót sitt hafði Hrafnkell með sér, en ekki fleira vápna. Þenna dag færði Hrafnkell sik brott af Aðalbóli ok allt sitt fólk.

(b)

Pá báðu inir kristnu menn Hall á Síðu, at hann skyldi lög þeirra upp segja, þau er kristninni skyldi fylgja; en hann leystisk því undan við þá, at hann keypti at Porgeiri lögsögumanni, at hann skyldi upp segja, en hann var enn þá heiðinn. En síðan er menn kómu í búðir, þá lagðisk hann niðr Porgeirr, ok breiddi feld sinn á sik, ok hvíldi þann dag allan ok nöttina eptir, ok kvað ekki orð; en of morganinnum eptir settisk hann upp, ok górði orð, at menn skyldi ganga til lögbergis.

En þá hóf hann tölusína upp, er menn kómu þar, ok sagði, at honum þótti þá komit hag manna í ónýtt efni, ef menn skyldi eigi hafa allir lög ein á landi hér, ok taldi fyr mönnum á margavega, at þat skyldi eigi láta verða, ok sagði, at þat myndi at því ósætti verða, er vísa ván var, at þær barsmíðir górðisk á milli manna, er landit eyddisk af. Hann sagði frá því, at konungar ór Norvegi ok ór Danmörku höfðu haft ófrið ok orrustur á milli sín langa tíð, til þess unz landsmenn górðu frið á milli þeirra, þótt þeir vildi eigi. En þat ráð górðisk svá, at af stundu sendusk þeir gersemar á milli, enda hélt friðr sá, meðan þeir lifðu.

(c) Hitt kvað þá Hamðir,
inn hugomstóri:
'Lítt myndir þú þá,
Guðrún,
leyfa dáð Högna,
er þeir Sigurð
svefni ór vökðo—
saztu á beð,
en banar hlógo.

'Bœkr voro þínar,
inar bláhvító,
ofnar völondom—
fluto í vers dreyra.

Svalt þá Sigurðr,
saztu yfir dauðom,
glýio þú né gáðir—
Gunnarr þér svá vildi.

'Atla þóttiz þú stríða
at Erps morði
ok at Eitils aldrlagi—
þat var þér enn verra.
Svá skyldi hverr qðrom
veria til aldrlaga
sverði sárbeito
at sér né stríddit.'

(d) Epli ellibyfs
hér hefi ek algullin—
þau mun ek þér, Gerðr, gefa,
frið at kaupa—
at þú þér Frey kveðir
óleiðastan at lifa.

Gerðr kvað:
Epli ellibyfs
ek þigg aldregi
at mannzkis munom,
né vit Frey[r],
meðan okkart fiðr lífir,
byggiom bæði saman.

Skírnir kvað:
Baug ek þér þá gef,
þann er brendr var
með ungom Óðins syni.
Átta ero iafnhófgir,
er af driúpa
ena níundo hyeria nótt.

Gerðr kvað:
Baug ek þíkkak—
þótt brendr sé
með ungom Óðins syni.
Éra mér gullz vant
í gorðom Gymis,
at deila fé fóður.

(e)

‘En er þessi tíðindi verða þá stendr upp Heimdallr ok blæss ákafliga í Gjallarhorn ok vekr upp qli guðin ok eiga þau þing saman. Þá riðr Óðinn til Mímis brunns ok tekr ráð af Mími fyrir sér ok sínu liði. Þá skelfr askr Yggdrasils ok engi hlutr er þá óttalauss á himni eða jorðu. Æsir hervæða sik ok allir einherjar ok sökja fram á volluna. Ríðr fyrstr Óðinn með gullhjálm ok fagra brynu ok geir sinn er Gungnir heitir. Stefnir hann móti Fenrisúlf, en Þórr fram á aðra hlið honum ok má hann duga honum þvíat hann hefir fullt fang at berjask við Miðgarðsorm. Freyr bersk móti Surti ok verðr harðr samgangr áðr Freyr fellr. Þat verðr hans bani er hann missir þess hins góða sverðs er hann gaf Skírni. Þá er ok lauss orðinn hundrinn Garmr er bundinn er fyrir Gnipahelli. Hann er it mesta forað. Hann á víg móti Tý ok verðr hvárr qðrum at bana. Þórr berr banaorð af Miðgarðsormi ok stígr þaðan braut níu fet. Þá fellr hann dauðr til jarðar fyrir eitri því er ormrinn blæss á hann. Úlfrinn gleypir Óðin. Verðr þat hans bani. En þegar eptir snýsk fram Viðarr ok stígr qðrum fæti í neðra keypt úlfsins.

2. EITHER: “In paring down to a minimum his own judgement on and analysis of character and action, the author of *Hrafnkels saga* was in fact providing a text designed to provoke debate, discussion and disagreement amongst its audience”.
OR: “Whenever the author of *Hrafnkels saga* engages with the pagan elements in his story, the narrative falls into inconsistency, ambiguity or obscurity quite at odds with the well-oiled clockwork of the rest of his narrative”.
3. EITHER: How might knowledge of any of the analogues of *Hamðismál* enhance our appreciation of the poem?
OR: “In spite of its poor state of preservation, *Hamðismál* presents a text strongly unified by its underlying metaphors and missing no crucial elements”. Discuss any part of this statement.
4. EITHER: “The figure and identity of Gerðr is key to an understanding of *Skírnismál*”. Do you agree?
OR: Whose *munr* (will) is gratified in *Skírnismál*?
5. “Most of the motivating forces in eddic poetry – the relentless pursuit of revenge, wisdom, sex, or fame – involve characters and events inimical to the modern reader”. Discuss any part of this quotation with reference to any eddic poem[s] you have read.

6. "It is impossible to assign Ari's *Íslendingabók* to any one genre: it is a complex blend of history, social myth and saga". Consider Ari's work in relation to *any one or more* of these genres.

7. EITHER: "Snorri's *Gylfaginning* is a not altogether successful patchwork of his very different sources." Consider *either* the problems associated with any of Snorri's possible sources, *or*, any discontinuities in the parts of *Gylfaginning* you have read.
OR: "Snorri the historian recorded events in real time; mythic time presented him with much greater challenges". Discuss.

8. EITHER Write a linguistic commentary on any two of the passages set for translation on this paper.
OR: Write on any aspect of Old Norse syntax which interests you.